MÜZİK ÖĞRETMENİ YETİŞTİREN KURUMLARDA OKUMAKTA OLAN 3. ve 4. SINIF FLÜT EĞİTİMCİSİ ADAYLARIN FLÜT ÖĞRETİMİNDEKİ HEDEFLER HAKKINDA BİLGİ SAHİBİ OLMA DURUMLARI•

The Situations of Being Knowledgeable About the Targets in Flute Teaching of the 3rd and 4th Class Flute Teacher Trainees Who Have Been Trained in Music Teacher Training Institutions

Özge Gençel ATAMAN*

ÖZ

Problem Durumu: Araştırmada, "Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda okumakta olan 3. ve 4. sınıf flüt eğitimcisi adayların flüt öğretimi sürecindeki hedefler hakkında bilgi sahibi olma durumları nedir?" sorusu problem durumu olarak belirlenmiştir.

Araştırmanın Amacı: Bu araştırmanın amacı, müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda okumakta olan 3. ve 4. sınıf flüt eğitimcisi adayların flüt öğretimi sürecindeki hedefler hakkında bilgi sahibi olma durumlarının belirlenmesine yöneliktir.

Yöntem: Araştırmada, mevcut durumun ortaya konulması amacıyla, yöntem olarak betimsel araştırma modeli benimsenmiştir.

Bulgular ve Sonuçlar: Araştırmada, müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda okumakta olan 3. ve 4. sınıf flüt eğitimcisi adayların flüt öğretimi sürecindeki hedeflerin büyük bir kısmı hakkında "kısmen" bilgi sahibi oldukları, hedefler hakkında bilgi sahibi olma durumu ile sınıf değişkeni, mezun olunan lise türü arasında anlamlı bir farkın olmadığı, yalnızca flüte başlama zamanının bilgi sahibi olma durumunu etkilediği belirlenmiştir.

Öneriler: Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda okumakta olan flüt eğitimcisi adayların flüt öğretimi sürecindeki hedefler hakkında şu an ki durumdan daha fazla bilgilendirilmeye ihtiyaçları vardır ve bu durumun "Bireysel Çalgı" ders saatlerinin arttırılmasıyla daha mümkün hale gelebileceği önerilebilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlar, Flüt Öğretimi, Flüt Eğitimcisi Aday, Hedef.

ABSTRACT

Status of the Problem: The question "What are the situations of being knowledgeable about the targets in flute teaching of the 3rd and 4th class flute teacher trainees who have been trained in music teacher training institutions" was determined as the problem status in the research.

Purpose of the Study: This study is related with the situations of being knowledgeable about the targets in flute teaching process of the 3rd and 4th class flute teacher trainees who have been trained in music teacher training institutions.

Method: In the study, descriptive researchment model was adopted as the method for the purpose of revealing the present status.

Findings and Conclusions: In the study, it was found that the 3rd and 4th class flute teacher trainees who have been trained in music teacher training institutions have limited knowledge about most of the targets in flute teaching process, there is no meaningful difference in being knowledgeable about the targets and classroom variable and the type of school graduated, only the time of starting to flute education affects the situation of being knowledgeable.

Recommendations: The 3rd and 4th class flute teacher trainees who have been trained in music teacher training institutions need to be much more informed about flute teaching process than the

Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi
Cilt 13 Sayı 23
Haziran 2010
ss.51-62

• "Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlardaki Bireysel Çalgı (Flüt) ve Öğretimi Dersine Yönelik Flüt Öğretim Program Tasarısı" başlıklı doktora tezinden özetlenmiştir.

* Öğr. Gör. Dr., Balıkesir Üniversitesi Necatibey Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı

present status and it may be recommended that this situation can be possible by means of increasing the class time of the “Individual Instrument”.

Key Words: Music Teacher Training Institutions, Flute Teaching, Flute Teacher Trainee, Target.

1. GİRİŞ

“Eğitimde program geliştirme süreci, program öğeleri olan hedef, içerik, öğrenme – öğretme süreci ve değerlendirme boyutları arasındaki dinamik ilişkiler bütünüdür.” Hedefler öğrenciye kazandırılmak üzere seçilen ya da eğitim yoluyla yetiştirilecek kişide bulunması uygun görülen istendik özelliklerdir (Demirel, 2007). Hedefler aşamalı olarak, bilişsel alan hedefleri, duyuşsal alan hedefleri ve devinişsel (psiko – motor) alan hedefleri olmak üzere üç alana ayrılmaktadır. Bilişsel alan hedefleri, “öğrenilmiş davranışlardan zihinsel yönü ağır basanların kodlandığı”, duyuşsal alan hedefleri, “ilgi, tutum, güdülenmişlik, kaygı, benlik, kişilik, değer yargıları gibi boyutlardan oluşan” ve devinişsel alan hedefleri de, “öğrenilmiş becerilerin kodlandığı” alanlardır (Veysel, 2007).

Eğitim programlarında olduğu gibi, bir müzik öğretim programı da, hedefler, hedef davranışlar, içerik – konular, öğretme – öğrenme durumları, sınama – ölçme durumları ve değerlendirme işlemlerinden oluşur. Müzik öğretimindeki hedefler, müzik öğretimiyle öğrencilere kazandırılmak ya da onlarda geliştirilmek istenen özelliklerdir ve hedefler ilişkin oldukları davranış türlerine göre, devinişsel, bilişsel ve duyuşsal olmak üzere sınıflandırılabilmektedir. Bu özelikler müzikle ilgili belirli yetenekler, beceriler, ilgiler, tutumlar, alışkanlıklar vb.dir (Uçan, 1997).

Uslu’ya (2006) göre, müzik eğitiminin önemli bir dalını oluşturan çalgı eğitimi, “İnsanın kendisini yakından tanıması, var olan yeteneklerini geliştirip, yeni beceriler elde etmesi bu sayede kendini kanıtlama fırsatı bulmasıdır”. “Çalgı eğitimi temelde; çalgıyı çalmayı öğrenebilme, çalgıyı etkin kullanabilme, çalgı çalmayı geliştirebilme, çalgı çalmayı öğretebilme basamaklarını gerçekleştirebilecek biçimde programlanıp yürütülür” (Yıldız, 1986).

Müzik eğitiminin türlerinden bir olan mesleki müzik eğitiminin öğretmen yetiştirme alanı, günümüzde Eğitim Fakülteleri’ne bağlı 23 Müzik Eğitimi Anabilim Dalı çatısı altında gerçekleştirilmektedir. Müzik öğretmeni yetiştiren kurumların öncelikli amacı, ilk ve orta dereceli okullara müzik öğretmeni yetiştirmektir. Diğer öğretmenlik alanlarında olduğu gibi müzik öğretmenliği alanının da en önemli özelliği müzik öğretmeni adaylara lisans eğitimleri süresince davranış değişikliklerinin nasıl gerçekleştirileceğinin kazandırılmasıdır. Ülkemizde müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda çalgı eğitiminin 4 yıllık / 8 yarıyıllık bir süreç içinde “Bireysel Çalgı” dersleri adı altında sürdürüldüğü bilinmektedir. Sekiz yarıyıllık bir süreç içinde “Bireysel Çalgı” dersleri kapsamında gerçekleştirilen çalgı eğitiminin önemli dallarından birini de flüt eğitimi oluşturmaktadır. Günümüzde müzik öğretmeni yetiştirme görevinin üstlenen 23 Müzik Eğitimi Anabilim Dalı’ndan 21’inde “Bireysel Çalgı” dersleri kapsamında flüt eğitiminin gerçekleştirdiği bilinmektedir.

Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda gerçekleştirilen çalgı eğitiminin en önemli amacı; “Öğretmen adaylarının müzikal düşünce ve algılamalarının gelişmesini, müzik eğitimini tüm branşları ile bir bütün olarak görmelerini, bilişsel, duyuşsal ve psikomotor alanlara yönelik davranışlar kazanmalarını sağlamaktır” (Otacıoğlu, 2007, s.2).

Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardan mezun olan ve özellikle çalgı alanında üst düzey yeterliğe sahip bireylerin, Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri

Müzik Bölümlerinde, Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümlerinin Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında, Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümlerinde, Devlet Konservatuvarlarında ve diğer kurum ya da kuruluşlarda çalgı eğitimcisi olabilecekleri düşünüldüğünde, çalgı eğitimi kapsamındaki çalgı öğretiminin önemi ortaya çıkmaktadır. Bu duruma çalgı eğitimi kapsamındaki flüt eğitimi açısından bakıldığında; müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardan mezun olacak flüt eğitimcisi adayların mesleki müzik eğitimi kapsamındaki resmi ya da özel kurum ve kuruluşlarda flüt eğitimcisi olabilecekleri düşünüldüğünde, flüt eğitimi kapsamındaki flüt öğretiminin ne derece önemli olduğu anlaşılmaktadır. Buna göre, flüt eğitimcisi adayların sadece çalgılarına hakim ve çalgılarını iyi derecede çalabiliyor olmalarının mesleki yaşantıdaki flüt eğitimciliği açısından yeterli olmadığı düşünülebilmektedir.

Her öğretim alanında olduğu gibi, çalgı öğretimi alanında da, öğrencilere kazandırılması gerekilen çalgı çalma ve çalgı öğretebilme ile ilgili hedeflerin olduğu bilinmektedir. Bu hedefleri bir çalgı öğretim alanı olan flüt öğretimi sürecinde de düşünmek mümkündür.

"Flüt eğitimi bireysel çalgı eğitiminin bir kolu olup öğretmen ve öğrenci arasında birebir gerçekleşen ve planlı olarak yürütülen eğitim sürecidir. Bu süreç içinde öğrenci, flüt hakkında teknik bilgi ve beceriler kazanmaktadır" (Atak Yayla, 2000). Bu bilgi ve becerilerin flüt öğrencilerine kazandırılabilmesi, flüt öğretimi sürecindeki hedeflere ulaşma, hedefler ile ilgili bilgi sahibi olma ve hedefleri davranış haline getirme yolu ile mümkün olabilmektedir. Bu durum, müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda eğitim gören flüt öğrencilerinin, başlangıçtan ileri seviyeye kadar olan tüm hedefleri en iyi şekilde kazanmaları ve davranış haline getirmelerinin gerekliliği ve önemini ortaya çıkarmaktadır.

1.1. Problem Cümlesi

Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda okumakta olan 3. ve 4. sınıf flüt eğitimcisi adayların flüt öğretimi sürecindeki hedefler hakkında bilgi sahibi olma durumları nedir?

2. YÖNTEM

Araştırmada, mevcut durumun ortaya konulması amacıyla, yöntem olarak betimsel araştırma modeli benimsenmiştir. Betimsel araştırmalar, mevcut olayların daha önceki olay ve koşullarla ilişkilerini dikkate alarak, durumlar arasındaki etkileşimi açıklamayı hedef alan, çok sayıda obje ya da denek üzerinde ve belirli bir zaman kesiti içinde yapılan araştırmalardır (Kaptan, 1998).

2.1 Evren Örneklem

Araştırmanın evrenini, 2008–2009 eğitim öğretim yılında Eğitim Fakültelerinin Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümlerine bağlı 21 Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda okumakta olan 60 3. sınıf ve 67 4. sınıf olmak üzere toplam 155 flüt eğitimcisi aday oluşturmaktadır. Evrenin ulaşılabilir durumda olması nedeniyle araştırma evreninin tamamı örneklem olarak alınmıştır.

2.2 Verilerin Toplanması

Araştırmanın veri toplama aşamasında, müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda okumakta olan 3. ve 4. sınıf flüt eğitimcisi adayların flüt öğretimi sürecindeki hedeflere ulaşma durumlarının belirlenmesi amacıyla literatür taraması ve uzman görüşleri sonucunda geliştirilen anket formu kullanılmıştır. Örneklemi oluşturan 155 flüt eğitimcisi adayın 28'inden tüm resmi yazışma ve çabalara karşın gerekli veriler toplanamamıştır. Bu durumda ankete 127 flüt eğitimcisi aday katılmış ve ankete % 82 oranında katılım sağlanmıştır.

2.3 Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplama aracı olarak anket tekniğinden yararlanılmıştır.

2.3.1 Anket

Seçilen bireylere uygulanan, araştırmanın amacına yönelik olarak belirlenen değişkenlerle ilgili verilerin elde edildiği formdur. Sadece soruları ve cevapları içerebileceği gibi, yapılan işe ilişkin bazı gözlem ve ölçümleri de kapsayabilir. Ancak genel anlamda "anket" sözcüğü Türkçe'de soru formu karşılığında kullanılır. (Aksakoğlu, 2001, s.115)

Araştırmada kullanılan anket formu, iki bölümden oluşmaktadır. Anketin birinci bölümlerindeki sorular kişisel bilgiler, ikinci bölümlerindeki sorular ise flüt öğretimindeki hedefler başlıkları altında toplanmıştır. Anketlerde bulunan likert tipli sorular için "Tamamen", "Kısmen" ve "Hiç" seçeneklerinden oluşan "Üçlü Likert Ölçeği" kullanılmıştır. Ölçekte yer alan aralıklar (2/3) düşüncesiyle aşağıdaki düzeylere ayrılmıştır.

	Seçenekler	**Düzey**
1	Hiç	1,66 – 1,00
2	Kısmen	1,67 – 2,33
3	Tamamen	2,34 – 3,00

Tablo 2.1. Anket Uygulanan Flüt Eğitimcisi Adayların Kişisel Bilgilerine İlişkin Dağılımlar

Değişken		**n**	**%**
Okumakta olunan kurum	Abant İzzet Baysal Üniversitesi	12	9,4
	Adnan Menderes Üniversitesi	5	3,9
	Balıkesir Üniversitesi	8	6,3
	Cumhuriyet Üniversitesi	5	3,9
	On Sekiz Mart Üniversitesi	6	4,7
	Dokuz Eylül Üniversitesi	5	3,9
	Gazi Üniversitesi	12	9,4
	Harran Üniversitesi	1	0,8
	İnönü Üniversitesi	1	0,8
	Karadeniz Teknik Üniversitesi	9	7,1
	Marmara Üniversitesi	2	1,6
	Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	9	7,1
	Muğla Üniversitesi	8	6,3
	On Dokuz Mayıs Üniversitesi	10	7,9
	Pamukkale Üniversitesi	8	6,3
	Selçuk Üniversitesi	7	5,5
	Uludağ Üniversitesi	7	5,5
	Yüzüncü Yıl Üniversitesi	12	9,4
	TOPLAM	127	100,0
Okumakta olunan sınıf	3. sınıf	60	47,2
	4. sınıf	67	52,8
	TOPLAM	127	100,0
Mezun olunan lise türü	Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi (GSSL)	97	76,4
	Diğer	30	23,6
	TOPLAM	127	100,0
Flüt eğitimine başlama zamanı	Lisede	77	60,6
	Üniversitede	45	35,4
	Diğer	5	3,9
	TOPLAM	127	100,0

Tablo 2.1'e bakıldığında, flüt eğitimcisi adayların % 9,4 oranlarıyla AİBÜ, GÜ ve YYÜ'nde, % 7,9 oranıyla OMÜ'nde, % 7,1 oranlarıyla KATÜ, MAEÜ'nde, % 6,3 oranlarıyla BAÜ, MĞÜ, PAÜ'nde, % 5,5 oranlarıyla SÜ, UÜ'nde, % 4,7 oranıyla ÇOMÜ'nde, % 3,9 oranlarıyla ADÜ, CÜ ve DEÜ'nde, % 1,6 oranıyla MÜ'nde ve % 0,8 oranlarıyla HRÜ ve İÜ okumakta oldukları anlaşılmaktadır. Flüt eğitimcisi adayların okumakta oldukları sınıfa bakıldığında, % 52,8'inin 4. sınıfta, % 47,2'sinin de 3. sınıfta okumakta oluğu görülmektedir. Flüt eğitimcisi adayların mezun oldukları lise türüne bakıldığında, % 76,4'ünün "GSSL", % 23,6'sının da "Diğer" lise türlerinden mezun oldukları anlaşılmaktadır. Flüt eğitimcilerinin flüt eğitimlerine başlama zamanlarına bakıldığında, % 64,6'sının "Lise ve öncesi" dönemde, % 35,4'ünün de "Üniversite" de başladıkları görülmektedir.

2.4 Verilerin Çözümlenmesi

Verilerin çözümlenmesi sırasında, frekans (f) ve yüzde (%) değerlerinden yararlanılmıştır. Araştırmadaki kişisel bilgilerin, flüt öğretimindeki hedeflere ilişkin bilgi düzey ortalamaları ile karşılaştırılmasında ise "Bağımsız Gruplarda T – Testi" kullanılmıştır. İstatistiksel anlamlılık için 0,05 anlamlılık düzeyi seçilmiş ayrıca anketin "Cronbach's Alpha Güvenirlik Katsayısı" 0,926 değerinde güvenilir bulunmuştur.

3. BULGULAR ve YORUM

Araştırmanın bu bölümde, araştırmanın problemi ile ilgili elde edilen bulguların tablolaştırılarak açıklanmasına ve daha sonra da bu bulgularla ilgili yorumlara yer verilmiştir.

Tablo 3.1. Flüt Eğitimcisi Adayların, "Flütte Temel Bilgi ve Davranışlar" İle İlgili Hedefler Hakkında Bilgi Sahibi Olma Durumları

Görüşler	Tamamen (3)		Kısmen (2)		Hiç (1)		TOPLAM	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Flüt ile ilgili temel kavramların anlam bilgisi	56	44,1	67	52,8	4	3,1	127	100,0
Flüt ile ilgili temel olgular bilgisi	56	44,1	64	50,4	7	5,5	127	100,0
Flüt çeşitleri ile ilgili temel sınıflamalar bilgisi	47	37,0	71	55,9	9	7,1	127	100,0
Flütün parçalarını öğretmen yardımıyla birleştirebilme	75	59,1	35	27,6	17	13,4	127	100,0
Flütün parçalarını öğretmen yardımıyla birbirinden ayırabilme	79	62,2	33	26,0	15	11,8	127	100,0
Flütün akordu ile ilgili özellikleri kavrayabilme	89	70,1	33	26,0	5	3,9	127	100,0
Flüt çalmaya uygun bedensel duruş ve flütü tutuş şeklini gözleyebilme	98	77,2	27	21,3	2	1,6	127	100,0
Flüt çalmak için vücudu hazır oluş durumuna getirebilme	100	78,7	23	18,1	4	3,1	127	100,0
Flütte birinci, ikinci ve üçüncü oktav parmak pozisyonlarını ve tril parmak pozisyonlarını öğretmen yardımıyla gösterebilme	99	78,0	24	18,9	4	3,1	127	100,0
Flütte birinci, ikinci ve üçüncü oktav sesleri ve trilleri doğru parmak pozisyonları ile çalabilme	77	60,6	47	37,0	3	2,4	127	100,0

Tablo 3.1'de, "Flüt ile ilgili temel kavramların anlam bilgisi", "Flüt ile ilgili temel olgular bilgisi" ve "Flüt çeşitleri ile ilgili temel sınıflamalar bilgisi" gibi flütle ilgili temel bilgileri içeren hedeflere bakıldığında flüt eğitimcisi adayların çoğunluğunun bu hedefler hakkında "Kısmen" bilgi sahibi oldukları anlaşılmaktadır. "Flütün parçalarını öğretmen yardımıyla birleştirebilme", "Flütün

parçalarını öğretmen yardımıyla birbirinden ayırabilme", "Flütün akordu ile ilgili özellikleri kavrayabilme", "Flüt çalmaya uygun bedensel duruş ve flütü tutuş şeklini gözleyebilme", "Flüt çalmak için vücudu hazır oluş durumuna getirebilme", "Flütte birinci, ikinci ve üçüncü oktav parmak pozisyonlarını ve tril parmak pozisyonlarını öğretmen yardımıyla gösterebilme", "Flütte birinci, ikinci ve üçüncü oktav sesleri ve trilleri doğru parmak pozisyonları ile çalabilme" gibi flüt ile ilgili temel davranışları içeren hedeflere bakıldığında ise, flüt eğitimcisi adayların büyük çoğunluğunun bu hedefler hakkında "Tamamen" bilgi sahibi oldukları ortaya çıkmaktadır. Bu durum, bireysel çalgı (flüt) derslerinde flüt ile ilgili temel bilgilere yeterince yer verilemediği ve bireysel çalgı ders saatlerinin haftada 1 ders saati olmasının, flüt eğitimcisi adaylara bazı hedeflerin kazandırılabilmesini olumsuz yönde etkilediği şeklinde yorumlanabilmektedir.

Tablo 3.2. Flüt Eğitimcisi Adayların "Flüt Öğretim Teknikleri" İle İlgili Hedefler Hakkında Bilgi Sahibi Olma Durumları

Görüşler	Tamamen (3)		Kısmen (2)		Hiç (1)		TOPLAM	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Flüt öğretim teknikleri ile ilgili kavramların anlam bilgisi	60	47,2	62	48,8	5	3,9	127	100,0
Flüt öğretim teknikleri ile ilgili temel olgular bilgisi	58	45,7	64	50,4	5	3,9	127	100,0
Diyafram nefesi ve diyafram nefesi ile ilgili çalışmaları gözleyebilme	91	71,7	34	26,8	2	1,6	127	100,0
Diyafram nefesini istenilen nitelikte kullanabilme	76	59,8	49	38,6	2	1,6	127	100,0
Tek dil tekniği ile ilgili çalışmaları gözleyebilme	83	65,4	41	32,3	3	2,4	127	100,0
Tek dil - bağsız (non legato) çalma tekniğinin özelliklerini kavrayabilme	91	71,7	34	26,8	2	1,6	127	100,0
Tek dil - bağsız (non legato) çalma tekniğini istenilen nitelikte kullanabilme	86	67,7	38	29,9	3	2,4	127	100,0
Bağlı (legato) çalma tekniği ile ilgili çalışmaları gözleyebilme	97	76,4	28	22,0	2	1,6	127	100,0
Bağlı (legato) çalma tekniğinin özelliklerini kavrayabilme	93	73,2	32	26,2	2	1,6	127	100,0
Bağlı (legato) çalma tekniğini istenilen nitelikte kullanabilme	89	70,1	35	26,7	3	2,4	127	100,0
Kesik (staccato) çalma tekniği ile ilgili çalışmaları gözleyebilme	96	76,6	29	22,8	2	1,6	127	100,0
Kesik (staccato) çalma tekniğinin özelliklerini kavrayabilme	92	61,3	33	26,0	2	1,6	127	100,0
Kesik (staccato) çalma tekniğini istenilen nitelikte kullanabilme	89	70,1	33	26,0	5	3,9	127	100,0
Çift dil çalma tekniği ile ilgili çalışmaları gözleyebilme	60	47,2	49	38,6	18	14,2	127	100,0
Çift dil çalma tekniğinin özelliklerini kavrayabilme	56	44,1	52	40,9	19	15,0	127	100,0
Çift dil çalma tekniğini istenilen nitelikte kullanabilme	52	40,9	55	43,3	20	15,7	127	100,0
Üç dil / Çift dilde üçleme çalma tekniği ile ilgili çalışmaları gözleyebilme	47	37,0	48	37,8	32	25,2	127	100,0
Üç dil / Çift dilde üçleme çalma tekniğinin özelliklerini kavrayabilme	42	33,1	52	40,9	33	26,0	127	100,0
Üç dil / Çift dilde üçleme çalma tekniğini istenilen nitelikte kullanabilme	39	30,7	56	44,1	32	25,2	127	100,0
Detache (Detaşe) çalma tekniği ile ilgili çalışmaları gözleyebilme	51	40,2	43	33,9	33	26,0	127	100,0

Tablo 3.2. Devamı								
Detache (Detaşe) çalma tekniğinin özelliklerini kavrayabilme	50	39,4	44	34,6	33	26,0	127	100,0
Detache (Detaşe) çalma tekniğini istenilen nitelikte kullanabilme	50	39,4	42	33,1	35	27,6	127	100,0
Portato çalma tekniği ile ilgili çalışmaları gözleyebilme	73	57,5	35	27,6	19	15,0	127	100,0
Portato çalma tekniğinin özelliklerini kavrayabilme	68	53,5	41	32,3	18	14,2	127	100,0
Portato çalma tekniğini istenilen nitelikte kullanabilme	69	54,3	40	31,5	18	14,2	127	100,0
Görüşler	**Tamamen (3)**		**Kısmen (2)**		**Hiç (1)**		**TOPLAM**	
	f	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**
Vibrato çalma tekniği ile ilgili çalışmaları gözleyebilme	70	55,1	40	31,5	17	13,4	127	100,0
Vibrato çalma tekniğinin özelliklerini kavrayabilme	69	54,3	42	33,1	16	12,6	127	100,0
Vibrato çalma tekniğini istenilen nitelikte kullanabilme	66	52,0	46	36,2	15	11,8	127	100,0

Tablo 3.2 de flüt eğitimcisi adayların flüt öğretim teknikleri ile ilgili hedefler hakkında bilgi sahibi olma durumlarına bakıldığında, özellikle "Tamamen" ve "Kısmen" seçeneklerindeki oranların birbirlerine çok yakın olduğu görülmektedir. Yine Tablo 3.2'den de anlaşılacağı gibi ileri flüt öğretim tekniklerindeki hedeflerde (Çift dil tekniği, Üç dil tekniği, Detaşe tekniği, Portato tekniği, vibrato tekniği, gibi) "Hiç" seçeneklerindeki oranlarda artış olduğu dikkat çekmektedir. Bu durum, flüt eğitimcisi adayların flüt öğretimindeki temel teknikleri büyük oranda kavradıkları ancak flüt öğretimindeki ileri teknikler konusunda kısmen sıkıntı yaşadıklarını şeklinde düşünülebilmektedir. Bu bulgudan yola çıkılarak, flüt eğitimcilerinin belli öğretim programları çerçevesinde flüt eğitimcisi adaylara sırasıyla ileri flüt tekniklerini ve bu tekniklerle ilgili egzersizleri ve kazandırılması gerekilen hedefleri tanıtmaları gerektiği düşünülebilmektedir.

Tablo 3.3. Flüt Eğitimcisi Adayların, "Flüt Öğretiminde Gamlar (Diziler)" İle İlgili Hedefler Hakkında Bilgi Sahibi Olma Durumları

Görüşler	**Tamamen (3)**		**Kısmen (2)**		**Hiç (1)**		**TOPLAM**	
	f	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**
Flüt öğretiminde gam (dizi) kavramlarının anlam bilgisi	90	70,9	35	27,6	2	1,6	127	100,0
Flüt öğretiminde gam (dizi) kavramları ile ilgili temel olgular bilgisi	86	67,7	36	28,3	5	3,9	127	100,0
Diyezli ve bemollü majör gamları (dizileri) istenilen nitelikte seslendirebilme	77	60,6	49	38,6	1	0,8	127	100,0
Diyezli ve bemollü minör gamları (dizileri) ve çeşitlerini istenilen nitelikte seslendirebilme	73	57,5	53	41,7	1	0,8	127	100,0
Kromatik gam (dizi) ve çeşitlerinin istenilen nitelikte seslendirebilme	72	56,7	51	40,2	4	3,1	127	100,0

Tablo 3.3'den de anlaşılacağı gibi, flüt eğitimcisi adayların çoğunluğu, flüt öğretiminde gamlar (diziler) ile ilgili hedefler hakkında "tamamen" bilgi sahibidir. Bu hedeflerde "Tamamen" seçeneklerindeki oranların fazla olması, gam (dizi) kavramlarının "Müziksel İşitme Okuma Yazma" derslerinin de bir parçası olduğu ve bu kavramlara anlam ve olgu açısından "Müziksel İşitme Okuma ve Yazma" derslerinde de önem verildiğini akla getirmektedir. Ancak flüt öğretiminde gamlar (diziler) ile ilgili devinişsel alan hedeflerinde "kısmen" seçeneklerinin de önemli

bir oranda olması, flüt eğitimcisi adayların majör, minör ve kromatik gamları istenilen nitelikte seslendirebilme konusunda kısmen sıkıntı yaşadıkları ve bu hedeflerin tam olarak farkında olmadıkları şeklinde yorumlanabilmektedir.

Tablo 3.4. Flüt Eğitimcisi Adayların, "Flüt Öğretiminde Hız, Gürlük, Müzikal İfade, Süsleme Terim ve İşaretleri" İle İlgili Hedefler Hakkında Bilgi Sahibi Olma Durumları

Görüşler	Tamamen (3)		Kısmen (2)		Hiç (1)		TOPLAM	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Hız terimlerinin anlam bilgisi	71	55,9	53	41,7	3	2,4	127	100,0
Hız terimleri ile ilgili temel olgular bilgisi	68	53,5	54	42,5	5	3,9	127	100,0
Flüt repertuvarındaki parçaları hız terimlerine göre seslendirebilme	65	51,2	59	46,5	3	2,4	127	100,0
Gürlük (nüans) terimlerinin anlam bilgisi	84	66,1	41	32,3	2	1,6	127	100,0
Gürlük (nüans) terimlerini ifade eden semboller bilgisi	85	66,9	41	32,3	1	0,8	127	100,0
Flüt repertuvarındaki parçaları gürlük (nüans) terimlerine göre istenilen nitelikte seslendirebilme	64	50,4	60	47,2	3	2,4	127	100,0
Müzikal ifade terimlerinin anlam bilgisi	71	55,9	55	43,3	1	0,8	127	100,0
Flüt repertuvarındaki parçaları müzikal ifade terimlerine göre istenilen nitelikte seslendirebilme	59	46,5	65	51,2	3	2,4	127	100,0
Süsleme kavramlarının anlam bilgisi	76	59,8	44	34,6	7	5,5	127	100,0
Süslemeleri ifade eden semboller bilgisi	74	58,3	46	36,2	7	5,5	127	100,0
Flüt repertuvarındaki parçalarda bulunan süslemeleri istenilen nitelikte seslendirebilme	54	42,5	66	52,0	7	5,5	127	100,0

Flüt eğitimcisi adayların "Flüt öğretiminde hız, gürlük, müzikal ifade, süsleme terim ve işaretleri" ile ilgili hedefler hakkında bilgi sahibi olma durumlarına bakıldığında, neredeyse tüm hedeflerdeki "Tamamen" seçeneğinin en fazla orana sahip olduğu ancak, diğer yandan "Kısmen" seçeneğindeki oranlarında "Tamamen" seçeneğindeki oranlara çok yakın değerlerde olduğu görülmektedir. "Flüt repertuvarındaki parçaları müzikal ifade terimlerine göre istenilen nitelikte seslendirebilme" ve "Flüt repertuvarındaki parçalarda bulunan süslemeleri istenilen nitelikte seslendirebilme" gibi devinişsel alan hedeflerine bakıldığında ise, "Kısmen" seçeneğinin "Tamamen" seçeneğinden daha fazla olduğu göze çarpmaktadır.

Hız, gürlük, müzikal ifade ve süslemeler gibi konuların yalnızca bireysel çalgı (flüt) derslerinin konusu olmadığı ve diğer alan derslerinin de bu konuları kapsadığı düşünüldüğünde, flüt eğitimcisi adayların, hız, gürlük, müzikal ifade ve süsleme konularında tam donanıma sahip olmaları gerektiğini ancak flüt eğitimcisi adayların hız, gürlük, müzikal ifade ve süslemeler ile ilgili hedefleri devinişsel davranışa dönüştürebilecek şekilde kazanamadıklarını akla getirmektedir.

Tablo 3.5. Flüt Eğitimcisi Adayların, "Bireysel Çalgı (Flüt) ve Öğretimi" Dersine Yönelik Flüt Öğretim Programında Kullanılabilecek "Flüt Müzik Sanatındaki Dönemler" İle İlgili Hedefler Hakkında Bilgi Sahibi Olma Durumları

Görüşler	Tamamen (3)		Kısmen (2)		Hiç (1)		TOPLAM	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Flüt müzik sanatındaki dönemler ile ilgili kavramların anlam bilgisi	54	42,5	65	51,2	8	6,3	127	100,0
Flüt müzik sanatındaki dönemler ile ilgili temel olgular bilgisi	46	36,2	68	53,5	13	10,2	127	100,0
Flüt müzik sanatındaki dönemlere ait belli başlı müzikal yorumları kavrayabilme	56	44,1	59	46,5	12	9,4	127	100,0
Flüt müzik sanatındaki dönemlere ait başlıca flüt eserlerini kavrayabilme	52	40,9	62	48,8	13	10,2	127	100,0
Flüt müzik sanatındaki dönemlere ait eserleri seslendirmeye istekli oluş	78	61,4	40	31,5	9	7,1	127	100,0
Flüt müzik sanatındaki dönemlere ait eserleri dönem özelliklerine uygun olarak istenilen nitelikte çalabilme	52	40,9	64	50,4	11	8,7	127	100,0

Tablo 3.5'den de anlaşılacağı gibi, "Flüt müzik sanatındaki dönemlere ait eserleri seslendirmeye istekli oluş" hedefinin dışında, "kısmen" seçeneklerinin "tamamen" seçeneklerinden fazla düzeyde oldukları göze çarpmaktadır. Bu durum, flüt eğitimcisi adayların flüt müzik sanatındaki eserleri çalmada istekli oldukları, ancak bu eserler, bu eserlerin dönem özellikleri ve müzikal yorumları ile ilgili yeterli bilgiye sahip olmadıkları şeklinde yorumlanabilmektedir.

Tablo 3.6. Flüt Eğitimcisi Adayların, "Bireysel Çalgı (Flüt) ve Öğretimi" Dersine Yönelik Flüt Öğretim Programında Kullanılabilecek Hedefler Hakkında Bilgi Sahibi Olma Düzey Ortalamalarının Okumakta Oldukları Sınıf İle Karşılaştırılması

Grup	f	$\bar{x}$	ss	sd	t	P
3. Sınıf	60	142,93	23,17	125	-1,672	0,097
4. Sınıf	67	149,74	22,65			

p= 0,097 > 0,05 Bağımsız Gruplarda T - Testi

Tablo 3.6'ya bakıldığında, okumakta olunan sınıf ile flüt öğretimindeki hedefler hakkında bilgi sahibi olma düzeyi arasında **anlamlı bir ilişki olmadığı** anlaşılmaktadır. (p= 0,097 > 0,05) Bu durum, 3. ve 4. sınıfta okumakta olan flüt eğitimcisi adayların flüt öğretimi ile ilgili bilgiler bakımından farklılık göstermediğini, oysaki 4. sınıfta okumakta olan flüt eğitimcisi adayların 3. sınıfta okumakta olan adaylara göre bilgi bakımından daha donanımlı olmaları gerektiği görüşünü ortaya çıkarmaktadır.

Tablo 3.7. Flüt Eğitimcisi Adayların, "Bireysel Çalgı (Flüt) ve Öğretimi" Dersine Yönelik Flüt Öğretim Programında Kullanılabilecek Hedefler Hakkında Bilgi Sahibi Olma Düzey Ortalamalarının Mezun Olunan Lise Türü İle Karşılaştırılması

Grup	f	$\bar{x}$	ss	sd	t	P
GSSL	97	145,96	21,76	125	-0,491	0,624
Diğer	30	148,33	27,18			

p= 0,624 > 0,05 Bağımsız Gruplarda T - Testi

Tablo 3.7'ye bakıldığında, mezun olunan lise türü ile flüt öğretimindeki hedefler hakkında bilgi sahibi olma düzeyi arasında **anlamlı bir ilişki olmadığı** anlaşılmaktadır. (p= 0,624 > 0,05) Bu durum, GSSL'nden ve diğer lise türlerinden mezun olan flüt eğitimcisi adayların flüt öğretimi ile ilgili bilgiler bakımından farklılık göstermediğini, oysaki GSSL'nden mezun olan adayların genel liselerden mezun olan adaylardan dört yıl daha fazla bir flüt eğitimi sürecine sahip olduklarını ve bu bakımdan GSSL'nden mezun olan flüt eğitimcisi adayların daha donanımlı olmaları gerektiği düşüncesini akla getirmektedir.

Tablo 3.8. Flüt Eğitimcisi Adayların, "Bireysel Çalgı (Flüt) ve Öğretimi" Dersine Yönelik Flüt Öğretim Programında Kullanılabilecek Hedefler Hakkında Bilgi Sahibi Olma Düzey Ortalamalarının Flüt Eğitimine Başlama Zamanı İle Karşılaştırılması

Grup	f	$\bar{x}$	ss	sd	t	P
Lise ve öncesi	82	151,16	22,71	125	3,165	0,002
Üniversite	45	138,07	21,44			

p= 0,002 < 0,05 Bağımsız Gruplarda T - Testi

Tablo 3.8'e bakıldığında, flüt eğitimine lise ve öncesi dönemde başlayan flüt eğitimcisi adayların ($\bar{x}$=151,16) flüt öğretimindeki hedefler hakkında bilgi sahibi olma düzeyleri, flüt eğitimine üniversitede başlayan flüt eğitimcisi adayların ($\bar{x}$=138,07) bilgi sahibi olma düzeylerinden daha fazladır. Bu bulgu, flüt eğitimine başlama zamanı ile flüt öğretimindeki hedefler hakkında bilgi sahibi olma düzeyi arasında **anlamlı bir ilişki olduğunu** göstermektedir. (p= 0,002 < 0,05)

4. SONUÇ ve ÖNERİLER

Araştırmada sırasıyla şu sonuçlara ulaşılmıştır.

Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda okumakta olan 3. ve 4. sınıf flüt eğitimcisi adayların "flütte temel bilgiler**"** ile ilgili hedefler hakkında "Kısmen", "flütte temel davranışlar" ile ilgili hedefler hakkında ise "Tamamen" bilgi sahibi oldukları ortaya çıkmaktadır.

Flüt eğitimcisi adayların flütteki temel teknikler ile ilgili hedeflerde özellikle "Tamamen" ve "Kısmen" bilgi sahibi olma durumunda dağılım gösterdikleri ancak flütteki ileri teknikler konusunda ise, "Hiç" seçeneklerindeki oranlarda artış olduğu dikkat çekmektedir.

Flüt eğitimcisi adayların gam (dizi) konusundaki bilişsel alan hedeflerinde "Tamamen" bilgi sahibi oldukları ancak bu konudaki devinişsel alan hedeflerinde ise, "Kısmen" bilgi sahibi oldukları gözlenmektedir. Bu hedeflerin diğer müzik alan derslerinde de kazandırılabildiği düşünüldüğünde, flüt eğitimcisi adayların bu konudaki hedefleri devinişsel davranışa dönüştürmede kısmen sıkıntı yaşadıkları anlaşılabilmektedir.

Flüt öğretiminde hız, gürlük, müzikal ifade, süsleme terim ve işaretleri ile ilgili hedefler hakkında bilgi sahibi olma durumu dikkate alındığında "Tamamen" seçeneğinin öncelikli olduğu ancak "Kısmen" seçeneklerinin de dikkate değer oranda fazla olduğu göze çarpmaktadır. Diğer bir yandan, yine bu konudaki devinişsel alan hedeflerinde "Kısmen" seçeneğinin "Tamamen" seçeneğinden daha fazla olduğu dikkat çekmektedir. Bu durum, flüt eğitimcisi adayların hız, gürlük, müzikal ifade ve süslemeler ile ilgili hedefleri devinişsel davranışa dönüştürebilecek şekilde kazanamadıklarını akla getirmektedir.

Flüt müzik sanatındaki hedefler ile ilgili bilgi sahibi olma durumlarına bakıldığında ise, flüt eğitimcisi adayların, flüt müzik sanatındaki dönemlere ait

eserleri seslendirmeye istekli oldukları ancak bu eserlerin dönem özellikleri ve müzikal yorumları ile ilgili yeterli bilgiye sahip olmadıkları anlaşılmaktadır.

Tüm bu bulgulardan yola çıkılarak, flüt eğitimcisi adayların flüt öğretimindeki hedeflerin büyük bir kısmı hakkında "kısmen" bilgi sahibi oldukları belirlenebilmektedir. Bu durum, flüt eğitimcisi adayların okumakta oldukları sınıf, mezun oldukları lise türü ve flüt eğitimine başlama zamanları gibi değişkenler ile karşılaştırıldığında, gruplar arasında çok önemli farkların olmadığı, yalnızca flüt eğitimine başlama zamanının hedefler hakkında bilgi sahibi olma durumunu etkilediğini ortaya çıkarmaktadır.

Araştırmadan elde edilen bu sonuçlar doğrultusunda sunulabilecek öneriler şu şekilde sıralanabilmektedir.

1- Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda okumakta olan flüt eğitimcisi adayların flüt öğretimi sürecindeki hedefler hakkında şu an ki durumdan daha fazla bilgilendirilmeye ihtiyaçları vardır.

2- Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda "Bireysel Çalgı" dersleri kapsamında gerçekleştirilen flüt öğretimindeki hedeflerin yarıyıllara bölünerek flüt eğitimcisi adaylara aktarılması gerekmektedir.

3- Flüt eğitimcisi adayların, flüt öğretimindeki hedefler konusunda daha fazla bilgilendirilebilmeleri, "Bireysel Çalgı" ders saatlerinin arttırılmasıyla daha mümkün duruma gelebilecektir.

4- Flüt öğretiminin belli bir düzen içerisinde gerçekleştirilmesi ve hatta bir flüt öğretim programı ile sürdürülmesi hedeflerin kazandırılabilmesi açısından büyük yarar sağlayacaktır.

KAYNAKÇA

Demirel, Ö. (2007). *Eğitimde program geliştirme* (10. baskı). Ankara: Pegem Yayıncılık

Kaptan, S. (1998). *Bilimsel araştırma ve istatistik teknikleri* (11.baskı). Ankara: Bilim Yayınları

Otacıoğlu Gürşen, S. (2007). Güzel sanatlar eğitimi bölümlerinde program geliştirmenin önemi ve yeri: programlandırılmış öğretim (dizgeli eğitim) modeli. *"Müzik ve Bilim" Uluslar arası Hakemli müzik ve Bilim Dergisi*, (7). Son Erişim tarihi 20 05.2008, http://www.muzikbilim.com/7m_2007/otacioglu_sg.html

Sönmez, V. (2007). *Program geliştirmede öğretmen el kitabı* (13. baskı). Ankara: Anı Yayıncılık

Uçan, A. (1997). *Müzik eğitimi temel kavramlar – ilkeler – yaklaşımlar* (2. baskı). Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları

Uslu, M. (2006). Türkiye'de çalgı eğitiminin yaygınlaştırılmasında ve geliştirilmesinde çoksesli müzik eğitimi görüşü. "*Müzik ve Bilim" Uluslar arası Hakemli müzik ve Bilim Dergisi*, (2). Son Erişim Tarihi 07.04.2008, http://www.muzikbilim.com/5m_2006/uslu_m.html

Yayla Atak, A. (2000). *Güzel sanatlar eğitimi bölümü müzik eğitimi anabilim dalı flüt eğitiminde öğrencilerin psiko-motor alan hedef ve davranışlara ulaşma düzeyleri*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Yıldız, N. (1986). *Müzik öğretmeni yetiştiren yükseköğretim kurumlarında ana çalgı keman eğitiminin programlar yönünden incelenmesi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Öğr. Gör. Dr. Özge GENÇEL ATAMAN

1999 yılında Bursa Uludağ Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı'nda lisans eğitimine başladı ve 2003 yılında lisans eğitimini tamamladı. 1999 yılında Bursa Büyükşehir Belediyesi tarafından gönderildiği Almanya'nın Darmstadt kentinde Avrupa Gençlik Orkestrası üyesi olarak konserler verdi. 2003 yılında Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Bilim Dalı'nda yüksek lisans eğitimine başladı ve 2005 yılında tamamladı. 2004 yılında Balıkesir Üniversitesi Necatibey Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı'nda Araştırma Görevlisi oldu. 2006 yılında aynı kurumda Öğretim Görevliliğine atandı. 2006 yılında Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Bilim Dalı'nda doktora eğitimine başladı ve doktora eğitimini 2010 yılında tamamladı.

Halen Balıkesir Üniversitesi Necatibey Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı'nda Öğretim Görevlisi olarak görev yapmaktadır.